

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
13/3359-RBA/AEi

Dato
17.06.2013

Nytt digitalt Nødnett – oppfølgingsspørsmål

Jeg viser til brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen datert 4. juni 2013 vedrørende komiteens oppfølgingsspørsmål om nytt digitalt Nødnett.

1. UTVIKLINGSPROSJEKTER

Spørsmål:

I svarbrevet fra statsråden opplyses at kostnadene til utviklingsprosjekter utgjør «lite sett i sammenheng med prosjektets totale størrelse.»

a) Hva utgjør de totale utviklingskostnadene?

Svar:

Jeg viser til at setningen det refereres til sto i følgende sammenheng i svarbrevet av 24. mai 2013: *I kommunikasjonssentralløsningene som leveres til nødstatene har det vært gjort endringer for å tilpasse disse til nødmeldesentralenes egenart. Dette er IT-løsninger som skal inngå i nødstatenes etablerte rutiner og fungere sammen med en rekke tredjepartsløsninger. Endringene utgjør lite sett i sammenheng med prosjektets totale størrelse.*

Når det gjelder investering og endringer i første byggetrinn ble dette omtalt i Prop. 100 S (2010-2011) jf. kap 6.5: *På investeringssiden er det tatt inn endringer til kontraktene som medførte en økning på 18 %. Dette skyldes spesielt endringer i leveransene til kommunikasjonssentralene som har økt med 75 %, mens investeringene i radionettet totalt*

har økt med 3 %. Til sammenligning representerer utstyr til kommunikasjonsentralene 16 % av investeringen, mens radionettet representerer 71 %. Endringene i løsningene til kommunikasjonsentralene er i det vesentlige engangsinvesteringer for utvikling og vil ikke påvirke kontraktsprisen per enhet i det videre.

Spørsmål

Callout, Safecon samt et program som skulle erstatte norske Locus for kart og flåtestyring er alle utviklet på oppdrag fra DNK. To av disse utviklingsprosjektene skal visstnok være stoppet.

b) Hva er kostnadene for utvikling av disse prosjektene?

Svar:

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) opplyser at ingen av leveransene det refereres til (Callout, Safecon, og program som skulle erstatte Locus) er å regne som utviklingsprosjekter.

Utarmeringsfunksjonen Callout er en funksjonalitet i TETRA-standarden og har ligget inne i avtalen fra den ble inngått. Jeg viser også til mitt svar gitt den 24. mai 2013. DNK opplyser at det er gjort tilpasninger i brann- og redningsvesenets systemer for å kunne benytte denne funksjonaliteten. Dette kan imidlertid ikke karakteriseres som ren utvikling.

DNK opplyser at når det gjelder kart og flåtestyring har Nødnettprosjektet benyttet en innkjøpt programvare for oppdragshåndtering i 110-sentralene som heter Vision. Vision er et ferdig lisensiert produkt, som også har en kartmotor. Kartdata leveres fra Nordeca og betales av hver 110-sentral. Det er gjort leverandørtilpasninger for å få leveransen til å fungere mot 110-sentralenes øvrige systemer.

Safecon er et produkt som ivaretar alarmmottak på 110-sentralene. De kommunale brann- og redningsvesen som bruker Safecon, benytter det for å selge tjenester på kommersiell basis til sine kunder. DNK opplyser at løsningen ble besluttet tatt ut av Nødnettprosjektet før 2. byggetrinn, da formålet med prosjektet ikke er å finansiere programvare som benyttes ved tjenest salg. Nødnettleveransen omfatter imidlertid et applikasjonsgrensesnitt som 110-sentralene kan benytte for å tilkoble tredjepartsutstyr, som f.eks Safecon eller andre tilsvarende programvareprodukter.

2. FUNKSJONALITET

Spørsmål

I innledningen skriver statsråden at Nødnettet har fått utvidet funksjonalitet i forhold til det gamle analoge nettet. Statsråden svarer at dataoverføring som journal- registeroppslag, posisjonering og EKG er mulig i Nødnett. Overføring av høyoppløselige bilder vil imidlertid ta noe tid.

a) Kan statsråden redegjøre for hvilke funksjoner som i dag er tatt aktivt i bruk i Nødnettet?

Svar

DNK opplyser at en funksjon som er i bruk i nødetatene er tekstmeldinger (SDS) og opplysninger om posisjonering.

Politidirektoratet (POD) opplyser at politiet bruker dataoverføring i Nødnett til posisjonering av radioer dersom tjenestemann/kvinne utløser sikkerhetsalarm. Opplysning om posisjonering går da til operasjonssentralen. Det benyttes også korte tekstmeldinger til/fra radioterminaler, blant annet meldinger om etterlyste kjøretøyer og signalement på personer. Når landsomfattende utbygging av Nødnett er fullført åpnes det opp for at denne funksjonaliteten vil bli mer benyttet.

DNK opplyser at dataapplikasjoner basert på SDS er tatt i bruk av blant annet Alarmsentral Brann Øst til kommunikasjon mellom sentralen og brannbilene. Dette brukes til:

- Koordinater og informasjon om skadested
- Brannbilens GPS-posisjon for sanntids oversikt i kontrollrommet
- Statusmeldinger mellom brannbil og kontrollrom

Spørsmål

b) Hvis de ennå ikke er tatt i bruk, hva er årsaken til dette?

Svar

Jeg vil først vise til mitt svar på spørsmål 3a fra 24. mai 2013:

I diskusjonen rundt Nødnett må det skilles mellom Nødnett som bærer av signaler (tale og meldinger) som finner sted i radionettet, det utstyret som etatene har bestilt for å kommunisere, og hvordan dette utstyret benytter eller utnytter mulighetene i radionettet.

Nødnett muliggjør flere tjenester enn det nødetatene i Norge hittil har valgt å ta i bruk. De tre nødetatene kan utnytte Nødnett til mer enn ordinært talesamband. Etatene må imidlertid selv, avhengig av egne behov, beslutte om og hvilke applikasjoner som bør anskaffes eller utvikles.

Spørsmål

Statsråden svarer at det er fullt mulig å lese bilskilt og slå opp i databaser via TETRA. Nå er såkalte ocr-scannere installert i mange politibiler for kontroll av betalt veiavgift m.m.

c) Benyttes Nødnettet til avlesning og oppkobling mot databasene for ocr-scannere?

Svar

Etter det Politidirektoratet (POD) opplyser har UP et prøveprosjekt hvor det på nasjonal basis er utplassert 10 slike ocr-instrumenter. Instrumentene brukes operativt til å sjekke etterlyste/ettersøkte kjøretøy. Politidirektoratet opplyser at politiet ikke benytter Nødnett som bæretjeneste for overføring av data ifm bruk av ocr-scannere.

d) Hvis ikke, hva er årsaken?

POD opplyser at Datatilsynet ikke tillater online-tilgang til den aktuelle databasen. Lister over bilskilte som er ettersøkt lastes derfor ned til patruljekjøretøyet før man kjører ut på kontroll.

3. DEKNINGSGRAD

Spørsmål

I svarbrevet fra statsråden opplyses det at erfaringen fra trinn 1 er at Nødnettet «har god geografisk dekning også i forhold til dagens mobilnett».

a) Hvordan vil statsråden forsikre seg at dekningsgraden er og vil bli som forutsatt av Stortinget?

Svar

Jeg viser til behandling av interpellasjon fra representanten Schou i Stortinget 13. november 2012 hvor jeg sa følgende om prosessen for utbygging av Nødnett og etablering av dekning:

Å etablere dekning i et mobilradionett er som å bygge et puslespill der brikkenes form og størrelse endrer seg avhengig av stedet de blir lagt. Erfaringen fra trinn 1 viste at det tok svært lang tid å få på plass de siste basestasjonene, slik som forutsatt Prop. 100 S (2010-2011). I trinn 2 har man derfor valgt å først bygge et nett med sammenhengende god dekning i befolkede områder. Dette medfører at nødnettet kan tas i bruk i et politidistrikt selv om ikke alle basestasjoner er bygget, så lenge Nødnettet gir bedre dekning og funksjonalitet enn de gamle sambandene. Tilleggsdekning etableres etter hvert på bakgrunn av målinger i nettet og erfaringer fra bruk. Om måling eller erfaring fra bruk viser seg at det skal bygges ytterligere dekning, vil kan dette gjøres uten at det hindrer framdrift i utbyggingen av andre områder.

DNK opplyser at dekningsmålinger gjennomføres ved at kjøretøy utstyrt med måleverktøy kjører langs veiene innenfor de geografiske områdene.

Spørsmål

b) Svaret indikerer at Nødnett har like god eller bedre dekning enn de kommersielle mobilnettene som Telenor, Netcom, Tele2 og ICE. Kan dette dokumenteres?

Svar

Jeg viser til mitt brev av 24. mai 2013 der jeg svarte følgende på spørsmål om dekningsgrad: *Erfaringen fra trinn 1 er at Nødnett har god geografisk dekning også i forhold til dagens mobilnett i følge DNK.*

Nødnettet er foreløpig tatt i bruk på det sentrale østlandsområdet. Det er kun fra dette området det foreligger måledata og brukererfaringer angående dekning i Nødnett. DNK opplyser at de ikke foretar en sammenligning av Nødnettets dekning målt direkte opp mot de kommersielle mobilnettenes dekning. Man måler i forhold til de krav som er satt i Nødnettkontrakten. Brukere har imidlertid overfor DNK opplyst at de ofte opplever at dekningen utenfor tettsteder og allfarvei er bedre enn hva som oppleves for de kommersielle nettene.

Spørsmål

c) Er det riktig som enkelte brukere hevder at de daglig må bruke de kommersielle mobilnettene fordi de ikke har dekning på Nødnettet?

Svar

Jeg viser til svaret i 3a og b.

4. INNENDØRSDEKNING

Spørsmål

I Prop. 100 S (2010-2011) er innendørsdekningen redusert til «en viss innendørsdekning».

a) Mener statsråden at denne endringen skyldes at teknologien fungerer dårligere enn antatt?

Svar

DNK opplyser at erfaringen er at teknologien fungerer godt. Samlet sett, og blant annet basert på tilbakemeldinger fra brukerne, oppleves Nødnett totalt sett som bedre enn radiosambandet de hadde tidligere.

Det er ikke reduserte krav til innendørsdekning. Jeg viser videre til mine svar under spørsmålene 4b, 4f og 4g i brev av 24. mai 2013.

Spørsmål

b) Bedret sikkerhet for personell som er inne i bygninger, ble fremhevet i St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2004-2005) for å gå inn for nytt nødnett. Mener statsråden at personell som er inne i tunge bygninger i dag har samme grad av sikkerhet som når de benytter det gamle analoge nettet?

Svar:

Jeg viser først til mitt svar på spørsmål 4a i brev av 24. mai 2013:

Nødnett virker i all hovedsak innendørs, men oppnåelse av dekning innendørs i tung bybebyggelse kan likevel være utfordrende. DNK har undersøkt tilstanden i 107 bygninger/objekter i det nå utbygde området, og skal gjøre ytterligere kartlegginger. De foreløpige resultatene viser i følge DNK at det er få problemer med signalstyrke i de målte byggene. Det er derimot behov for å gjøre tilpasninger og endringer i enkelte innstillinger i radionettet og ikke minst å se på bruken av radioer i pansrede kjøretøy. Dette er blant forbedringstiltakene som gjennomføres. Selv om det ikke er mulig å garantere ubegrenset innendørsdekning via det faste sambandet i alle bygg, benyttes Nødnett i de aller fleste operasjonelle sammenhenger. 24 av 29 brannvesen i det utbygde området bruker det til røykdykking.

Videre viser jeg til mitt svar på spørsmål 4 d:

Når gateway omtales så refereres det til enkelte typer TETRA-radioer, normalt bilmonterte radioer, som kan benyttes som mellomstasjoner for å videreformidle signaler fra radioterminaler i direktemodus (DMO) til og fra Nødnett for midlertidig å gi innendørsdekning.

Videre til svar på spørsmål 7c:

Bruk av gateway vil gi et viktig bidrag til å styrke dekningen innendørs. Dette er bekreftet gjennom tester i over 100 bygninger. I det videre vil derfor flesteparten av de kjøretøy-monterte radioene som anskaffes ha gateway-funksjonalitet i følge DNK.

Med kombinasjonen av fast dekning fra Nødnett, bruk av gateway og trening på bruk av utstyret ligger det vel til rette for at man får høyere grad av sikkerhet både utendørs og innendørs enn med det gamle analoge nettet.

5. MOTOROLA

Spørsmål

Komiteen viser videre til oppslag i Aftenposten 3. juni hvor DNK bekrefter at de var kjent med at Motorola var under etterforskning for korrupsjon da de fikk overta kontrakten fra Siemens.

På hvilken måte var politisk ledelse informert om korrupsjonsmistankene og mener statsråden det er i tråd med regelverket at Norge inngår en slik avtale med en leverandør som er mistenkt for korrupsjon?

Svar

I forbindelse med forhandlingene med DNK om å overføre Nødnettkontrakten, noe som skjedde i begynnelsen av 2012, gjorde Motorola DNK oppmerksom på at Wall Street Journal i en artikkel fra 2011 hadde hevdet at det den gang pågikk en korrupsjonsetterforskning mot Motorola. Avisen angav ingen kilder, men opplyste at verken amerikanske rettsmyndigheter eller Motorola overfor avisen bekreftet at det pågikk en etterforskning. DNK opplyser at Motorola også overfor DNK har avstått fra å bekrefte eller avkrefte påstanden fremsatt i Wall Street Journal.

DNK hadde verken den gang eller nå faktisk kunnskap som tilsa at det er reist tiltale i noe land mot Motorola Solutions Inc. på grunn av korrupsjon. Det DNK hadde var et enkeltstående, ubekreftet medieoppslag fra utlandet.

I saker hvor anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse vil ubekreftede mistanke ikke kunne gi myndighetene *plikt* til avvisning med kontrahenten. Myndighetene har plikt til å avvise hvor det foreligger en rettskraftig dom, jf anskaffelsesforskriften § 20-12 (1) bokstav e.

Myndighetene ville heller ikke ha *rett* til å avvise, jf. anskaffelsesforskriften § 20-12 (2) c og d. Også i § 20-12 bokstav c er det et krav om at det må foreligge rettskraftig dom før avvisning kan skje. Dette er ikke et krav i bokstav d, men i en fortolkningsuttalelse av 12. januar 2011 skriver Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet om denne bestemmelsen:

"Når det gjelder bevis om at det foreligger en slik alvorlig forsømmelse, er det ikke, som etter bokstav c, krav om at det skal foreligge en (rettskraftig) dom for dette forholdet. Det må derimot foreligge objektiv dokumentasjon for slike brudd. Det at oppdragsgiveren har en mistanke om et slikt brudd, er ikke tilstrekkelig".

På bakgrunn av ovenstående opplyser DNK at direktoratet verken fant grunn til å avvise Motorola eller å ta dette medieoppslaget videre med Justis- og beredskapsdepartementet.

Med hilsen

Grete Faremo